

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 43/16
Λουξεμβούργο, 21 Απριλίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-377/14
Ernst Georg Radlinger και Helena Radlingerová κατά Finway a.s.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η υποχρέωση του εθνικού δικαστή να εξετάζει αυτεπαγγέλτως την τήρηση των κανόνων του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προστασία των καταναλωτών εφαρμόζεται στις διαδικασίες αφερεγγυότητας

Δυνάμει της υποχρέωσης αυτής, ο εθνικός δικαστής οφείλει επίσης να εξακριβώνει αν οι πληροφορίες που πρέπει να αναγράφονται στις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης επισημαίνονται με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο

Τον Αύγουστο του 2011, το ζεύγος Radlinger συνήψε σύμβαση καταναλωτικής πίστης με τη Smart Hygro, για ποσό ύψους 1 170 000 τσεχικών κορωνών (CZK) (περίπου 43 300 ευρώ). Οι ανωτέρω ανέλαβαν την υποχρέωση να καταβάλουν στον πιστωτικό φορέα το ποσό των 2 958 000 CZK (περίπου 109 500 ευρώ) σε 120 μηνιαίες δόσεις (με το ΣΕΠΕ¹ της πίστωσης να ανέρχεται στο 28,9 %) και να του καταβάλουν υψηλές συμβατικές ποινικές ρήτρες σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Τον Σεπτέμβριο του 2011, η εταιρία Finway, στην οποία η Smart Hygro είχε εκχωρήσει τις απαιτήσεις της έναντι των Radlinger, ζήτησε από τους τελευταίους την άμεση και ολοσχερή εξόφληση της οφειλής, περιλαμβανομένων των τόκων, των εξόδων και των ποινικών ρητρών. Προς δικαιολόγηση της αξίωσής της αυτής, η Finway επικαλέστηκε το γεγονός ότι, κατά τη σύναψη της μεταξύ τους σύμβασης, οι Radlinger είχαν αποκρύψει ότι είχε συσταθεί υποθήκη στα περιουσιακά τους στοιχεία για ποσό 4 285 CZK (περίπου 160 ευρώ).

Τον Απρίλιο του 2013, το Krajský soud v Praze (περιφερειακό δικαστήριο Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) κήρυξε σε πτώχευση τους Radlinger και κίνησε διαδικασία αφερεγγυότητας κατ' αυτών. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, οι Radlinger αμφισβήτησαν το ύψος της απαίτησης της Finway (4 405 531 CZK, ήτοι περίπου 163 000 ευρώ).

Στο πλαίσιο αυτό, το Krajský soud v Praze ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν οι κανόνες του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών αντίκεινται στην τσεχική νομοθεσία, η οποία δεν επιτρέπει σε δικαστήριο επιλαμβανόμενο διαδικασίας αφερεγγυότητας να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας περιλαμβανόμενης σε σύμβαση καταναλωτικής πίστης. Εκτός αυτού, το τσεχικό δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν ο εθνικός δικαστής οφείλει να εξακριβώνει κατά πόσον οι πληροφορίες που αφορούν τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και οι οποίες πρέπει να αναγράφονται σε αυτές επισημαίνονται με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο.

Με τη σημερινή του απόφαση, **το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η υποχρέωση του εθνικού δικαστή να εξετάζει αυτεπαγγέλτως την εκ μέρους των επαγγελματιών τήρηση των κανόνων του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών² εφαρμόζεται στις διαδικασίες αφερεγγυότητας, ισχύει δε και όσον αφορά τους κανόνες για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης.**

¹ Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο.

² Το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την ύπαρξη της υποχρέωσης αυτής του εθνικού δικαστή στις περιπτώσεις ορισμένων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που έχουν εφαρμογή στον τομέα των καταχρηστικών ρητρών των συμβάσεων καταναλωτικής πίστης, της σύναψης συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος καθώς και της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών.

Επομένως, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η οδηγία για τις καταχρηστικές ρήτρες³ αντίκειται στην τσεχική ρύθμιση η οποία, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, δεν επιτρέπει στο δικαστήριο να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα ρήτρας περιλαμβανόμενης σε σύμβαση καταναλωτικής πίστης, μολονότι το δικαστήριο αυτό έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα προς τούτο νομικά και πραγματικά στοιχεία. Η ίδια αυτή οδηγία αντίκειται στην εν λόγω κανονιστική ρύθμιση στο μέτρο που η ρύθμιση αυτή επιτρέπει την αμφισβήτηση ορισμένων μόνον απαιτήσεων και για περιορισμένο αριθμό λόγων (παραγραφή ή απόσβεση).

Επιπλέον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, δυνάμει της οδηγίας για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης⁴, ένα εθνικό δικαστήριο επιλαμβανόμενο διαφοράς σχετικής με απαιτήσεις απορρέουσες από τέτοια σύμβαση πρέπει επίσης να εξετάζει αυτεπαγγέλτως το ζήτημα αν οι πληροφορίες που αφορούν τη σύμβαση καταναλωτικής πίστης (όπως για παράδειγμα το ΣΕΠΕ) και οι οποίες πρέπει να αναγράφονται σε αυτήν επισημαίνονται με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο. Εν συνεχεία, το δικαστήριο αυτό οφείλει να αντλεί όλες τις συνέπειες που επιφέρει, κατά το εθνικό δίκαιο, η παράβαση της υποχρέωσης πληροφόρησης (οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές).

Εκτός αυτού, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, δυνάμει της τελευταίας αυτής οδηγίας, το «**συνολικό ποσό της πίστωσης**» δεν μπορεί να περιλαμβάνει κανένα από τα ποσά που συνιστούν στοιχείο του «**συνολικού κόστους της πίστωσης**», δηλαδή ποσά προοριζόμενα για την τήρηση των δυνάμει της οικείας σύμβασης πίστωσης ανειλημμένων δεσμεύσεων, όπως είναι τα διοικητικά έξοδα, οι τόκοι, οι προμήθειες και κάθε άλλο είδος αμοιβής που οφείλει να καταβάλει ο καταναλωτής. Η παράτυπη συμπερίληψη των εν λόγω ποσών στο συνολικό ποσό της πίστωσης έχει ως συνέπεια να προσδιορίζεται το ΣΕΠΕ σε χαμηλότερο επίπεδο, δεδομένου ότι ο υπολογισμός του εξαρτάται από το συνολικό ποσό της πίστωσης, και να επηρεάζεται, ως εκ τούτου, η ακρίβεια των πληροφοριών που πρέπει να αναγράφονται στη σύμβαση.

Τέλος, όσον αφορά την εξέταση του καταχρηστικού χαρακτήρα των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στους καταναλωτές οι οποίοι δεν εκτελούν τις υποχρεώσεις τους, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το εθνικό δικαστήριο οφείλει να **προβαίνει σε αξιολόγηση του σωρευτικού αποτελέσματος όλων των ρητρών** της σύμβασης και, σε περίπτωση που διαπιστώνει τον καταχρηστικό χαρακτήρα πολλών από αυτές, **να απαγορεύει όλες τις ρήτρες τις οποίες κρίνει καταχρηστικές** (και όχι μόνον ορισμένες από αυτές).

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

³ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95, σ. 29).

⁴ Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133, σ. 66, και διορθωτικά ΕΕ 2009, L 207, σ. 14, ΕΕ 2010, L 199, σ. 40, ΕΕ 2011, L 234, σ. 46 και ΕΕ 2015 L 36, σ. 15).